

Щоб краще оцінити дане питання, слід детальніше поглянути на демографічну ситуацію в Україні. Сьогодні середня зарплата по країні становить близько 2300 гривень. Вона вища офіційного прожиткового мінімуму, який, згідно «Закону України про бюджет на 2012 рік» зростає з 1017 до 1095 гривень протягом року. За таких умов забезпечення гідного життя собі й дитині (не говоримо вже про кількох дітей) просто нерозв'язна задача. І ще не слід забувати про проблеми з житлом, які і при в декілька раз вищому рівні доходу, ніж середня заробітна плата, не вдається вирішити за проміжок часу, який можна порівняти з середньою тривалістю життя.

Методи, якими влада намагається підняти народжуваність, хибні і недієві. Замість того, щоб підвищувати рівень життя, зобов'язувати олігархів модернізувати виробництва, підвищувати рівень заробітних плат, влада впливає на вільний вибір громадян мати або не мати дітей за допомогою податку на бездітність.

Законопроект «Про внесення змін до статті 167 Податкового кодексу України щодо перегляду ставки податку на доходи фізичних осіб» пропонується перегляд систему оподаткування для фізичних осіб. Зокрема, підвищене податкове навантаження до 17% крім доходів, що перевищують 10-разовий розмір мінімальної зарплати, поширюватиметься й на бездітних українців, які досягли 30 років. Законопроект містить виключення для бездітних інвалідів 1-3 груп.

Крім того, що законопроектом пропонується ввести в Україні податок на бездітність, пропонується зміна ставки податку, в залежності від кількості в сім'ї дітей. Так, особи, які виховують одного або двох дітей, платитимуть податок за ставкою 15%. Особи, у яких троє або четверо дітей, платитимуть за ставкою 10%. А для тих українців, у яких п'ять і більше дітей, передбачена ставка податку в розмірі 5%.

Щось подібне існувало ще за часів Радянського Союзу. Так, у листопаді 1941 року запровадили податок на неодружених, самотніх і бездітних громадян. У результаті чого чоловіки віком від 20 до 50 років та заміжні жінки від 20 до 45 років, у яких не було дітей, відрховували до державної скарбниці 6% заробітної плати. Нижча ставка передбачалася для тих, хто отримував менше 91 рубля на місяць. Із заробітку менше 70 карбованців податок не збирався.

Передбачається, що в наш час у такий спосіб не лише збільшаться надходження у держбюджет у вигляді додаткових 800 млн. грн., але й повинна покращитися демографічна ситуація в Україні.

Загалом, вводити такий податок – це порушення прав людини з боку держави. зокрема права на приватність. Не можна карати людину фактично стягненням за те, що вона не скоїла ніякого правопорушення. Така система не виправдала себе за радянських часів. Але залишилися уявлення, що ця ідея може вирішити демографічні проблеми.

Перша спроба запровадити податок на бездітність була ще на початку 2010 у розмірі 10% від офіційної заробітної плати. Подібна ідея податку на бездітність зараз активно обговорюється в Росії, де також планують у такий негуманний спосіб поліпшити демографічну ситуацію і збільшити народжуваність.

Для деяких людей накладення такого податку виявиться образою, тому що вони не можуть мати дітей за станом здоров'я. Інші ніби й готові народити дитину, але у них на це немає фінансової можливості, немає житла. Зміцнювати українську сім'ю та збільшувати народжуваність треба прогнозованою і ефективною соціально-економічною політикою, яка передбачає робочі місця та гідну зарплату для молодих людей, впевненість у завтрашньому дні. повагу влади до молодого покоління, а не введенням податку.

Юлія ШЕРОКОЛИСТА

Буковинський державний фінансово-економічний університет, м. Чернівці

ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА У КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ОПОДАТКУВАННЯ

Світова економічна криза 2008-2009 рр., хитка економічна рівновага посткризового відновлення, загроза втягнення світової економіки у другу хвилю кризи диктують нові вимоги до податкової політики. В багатьох країнах світу вона розглядається як інструмент розв'язання

найважливіших проблем сьогодення: зниження фіскальних дисбалансів та боргової залежності; зменшення майнового розшарування, а отже, послаблення соціальної напруженості; розв'язання суперечності між забезпеченням фіскальної консолідації та створенням умов для економічного зростання.

Для України важливо стежити за тим, як трансформуються оподаткування в інших, передусім європейських, країнах, реагуючи на нові виклики соціально-економічного розвитку. Європейський досвід податкових реформ може бути корисним із точки зору пошуку ефективних податкових інструментів поліпшення макроекономічної ситуації, збалансування державних фінансів та забезпечення соціальної стабільності [1, с. 94].

Метою даного дослідження є визначення змін в податковій політиці провідних країн світу, а також дослідження додаткових джерел доходів державних бюджетів, які будуть сприяти зменшенню бюджетного дефіциту і боргових зобов'язань.

Чимало напрацювань щодо наближення напрямків податкової політики України до європейських вимог зроблено і вітчизняними науковцями, в тому числі: В. Л. Андрущенко, О. Д. Василюком, В. П. Вишневським, О. М. Десятнюк, І. І. Д'яконовою, А. О. Єпіфановим, Ю. Б. Івановим, А. І. Крисоватим, І. О. Луніною, С. В. Леоновим, І. О. Лютим, П. В. Мельником, Н. С. Педченко, І. В. Салом, А. М. Соколовською, Л. Л. Тарангул, В. М. Федосовим, С. І. Юрієм та ін. [3, с. 1]. Але проблеми дефіциту бюджетів та зовнішнього боргу торкнулися багатьох країн світу, незалежно від соціально-економічних стандартів життя та економічного розвитку, тому пошук нових джерел надходжень до державних бюджетів є актуальним і на сьогодні.

Однією з найактуальніших проблем подальшого розвитку оподаткування у країнах Євросоюзу є реформування податку на додану вартість (ПДВ). У зв'язку з цим Європейська комісія 1 грудня 2010 року відкрила суспільне обговорення проблем застосування ПДВ у Європі, початок якого не випадково припадає на 2010 р. Світова фінансово-економічна криза ще раз підтвердила роль цього податку як надійного джерела доходів навіть в умовах рецесії (частка ПДВ у загальній сумі податкових надходжень протягом 2007-2009 рр. у середньому в країнах-членах ЄС зменшилася з 21,6 до 21,5 та 21% відповідно, тоді як податку на прибуток – з 9,6 до 9,2 та 7,8%) [2, с. 46].

За даними Зеленого документа – звіту Єврокомісії щодо перспектив ПДВ, фактичні надходження ПДВ у ЄС становлять лише 55% середніх надходжень, які були б отримані, якби кінцеве споживання обкладалося податком за стандартною ставкою. Водночас у таких країнах, як Японія, Південна Корея або Швейцарія, коефіцієнт ефективності системи ПДВ є значно вищим і становить близько 73 %.

Перша закономірність ґрунтується на майнових і прибуткових податках, а тому підвищення податків на доходи й майно заможних громадян є практичною реалізацією так званого податку Баффета. У. Баффет – американський інвестор і філантроп, який перший публічно заявив про несправедливість того, що власники великого бізнесу в США користуються податковими пільгами, тоді як низькооплачувані громадяни й середній клас сплачують значні частки своїх доходів у вигляді податків. Він зазначив, що ті, хто заробляє понад 1 млн. дол. на рік, повинні сплачувати податки за не нижчою ставкою, ніж середній клас. Це дасть змогу скоротити дефіцит бюджету, не зменшуючи видатків на освіту і охорону здоров'я [4, с. 15].

Характеризуючи податкову політику країн ЄС у 2008-2011 рр., варто передусім відзначити її високу динамічність і гнучкість. Нестабільність макроекономічної ситуації, постійне виникнення нових загроз змушують уряди низки європейських країн часто перелядати ставки основних податків, відмовлятися від одних планів щодо податкового реформування на користь інших, шукати нові інструменти податкового регулювання.

З метою залучення додаткових надходжень до державних бюджетів, країнам світу необхідно здійснити наступні кроки: запровадження акцизного податку на продукти харчування та напої, шкідливі для здоров'я людини – безалкогольні ароматизовані й підсолоджені напої, чіпси тощо; відмови від рішення щодо зниження ставки ПДВ; запровадження оподаткування доходів, отриманих у формі процентів на поточний або депозитний банківський рахунок, вклад до

небанківських фінансових установ або на депозитний сертифікат; перегляду системи податкових пільг тощо [1, с. 98].

Отже, первинна функція податків як основного джерела наповнення доходної частини бюджету держави у більшості країн світу наразі набуває нової характеристики, тобто скоригованого державного спрямування фінансових потоків усіх суб'єктів економіки на реалізацію визначених урядом країни пріоритетів розвитку.

Література

1. Соколовська А.М., Коцук Т.В. Податкова політика в Україні в контексті тенденцій реформування оподаткування у країнах ЄС // *Фінанси України*. – 2012. – № 1.
2. Соколовська А.М., Твардієвич В.О. Податкова політика в Україні в контексті тенденцій реформування оподаткування у країнах ЄС // *Фінанси України*. – 2011. – № 8.
3. Веремчук Д.В. Трансформація податкової політики України в умовах інтеграційних процесів. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук.
4. Оксененко А.А. Аналіз світового досвіду реалізації податкової політики та визначення впливу податків на соціально-економічний розвиток країни // *Формування ринкових відносин в Україні*. – 2012. – № 2.

Галина ШИПЦИНА

Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ АГРЕГАТНИЙ ЗАВОД»

Формування оптимальної структури капіталу є дуже складним завданням, вирішення якого потребує індивідуального підходу до кожного окремого машинобудівного підприємства, що й зумовлює необхідність розгляду згаданого процесу на прикладі конкретного суб'єкта господарювання галузі машинобудування. У якості такого підприємства було обрано ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод», наявна фінансова звітність якого дає змогу проаналізувати динаміку структури фінансових джерел формування капіталу за період 2002-2011 рр. (рис. 1).

